

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
ŽMOGAUS TEISĖS EUROPOJE	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Vyganė Milašiūtė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra.
Kitas (-i):	Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius 405 kab., tel. (85)2366175, el. paštas vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	8 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Tarptautinė viešoji teisė	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48	85

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdamos kompetencijos		
Studentui suteikti teorinių ir praktinių žinių visumą apie tarptautines žmogaus teisių apsaugos sistemas Europos regione. Ugdomi gebėjimai analizuoti žmogaus teisių klausimų sprendimo nacionalinėje teisinėje sistemoje kokybę atitinkties Europos žmogaus teisių apsaugos standartams aspektu. Analizuojant teismų praktiką lavinamas analitinis ir kritinis mąstymas, diskutuojant lavinami tarpasmeniniai ir komunikaciniai gebėjimai. Apžvelgiant tarptautinę žmogaus teisių apsaugos sistema ir praktiškai reikšmingi teoriniai žmogaus teisių apsaugos klausimai. Daugiausiai dėmesio skiriamas Europos Tarybos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai (EŽTK), jos aiškinimui Europos Žmogaus Teisių Teisme (EŽTT) bei Europos Sąjungos Teisingumo Teisme. Nagrinėjamas šios konvencijos ir kitų regioninių (ypač Europos Sąjungos) žmogaus teisių apsaugai reikšmingų teisės aktų turinio santykis.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Žinos tarptautinės ir Europos regiono žmogaus teisių apsaugos sistemų teisės šaltinius, jų normų turinį, reikšmę, paskirtį;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždaviniių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždaviniai sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu, egzaminas raštu (atviri klausimai, uždavinys).
- Gebės analizuoti žmogaus teisių klausimų sprendimo nacionalinėje teisinėje sistemoje kokybę atitinkties Europos žmogaus teisių apsaugos standartams aspektu;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždaviniių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždaviniai sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu, egzaminas raštu (atviri klausimai, uždavinys).
- Gebės inovatyviai ir integraliai taikyti žinias, atsižvelgdami į naujausias tarptautinės ir Europos regiono žmogaus teisių apsaugos teisės doktrinas, mokslo tendencijas šiuolaikiniame kontekste;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždaviniių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždaviniai sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu, egzaminas raštu (atviri klausimai, uždavinys).
- Gebės raštu ir žodžiu, argumentuotai, remdamies studijų metu įgytomis Europos žmogaus teisių apsaugos teisės teorinėmis bei teismų praktikos analizės metu įgytomis	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždaviniai sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu, egzaminas raštu (atviri klausimai, uždavinys).

žiniomis kritiškai ir logiškai pertiekti savo idėjas, mintis ir darbo grupėje rezultatus;	(uždavinių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	
- Gebės analizuoti ir etiškai vertinti teismų praktiką;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždavinių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždavinių sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu.
- Gebės savarankiškai analizuoti, suvokti ir teisingai taikyti Europos žmogaus teisių apsaugos teisės normas;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždavinių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždavinių sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu, egzaminas raštu (atviri klausimai, uždavinys).
- Gebės vadovautis žmonių lygybės ir nediskriminavimo principais vykdymami mokslo tyrimus ir (ar) praktinę veiklą;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždavinių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždavinių sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu, egzaminas raštu (atviri klausimai, uždavinys).
- Mokės savarankiškai dirbti ir naudotis tarptautinėmis teisinės informacijos duomenų bazėmis, bei kitais šaltiniuose, reikalingais Europos žmogaus teisių apsaugos teisės žinių gilinimui (bei studijų tęsimui).	Seminarai (grupės diskusija, atvejo analizė, pristatymai, praktinių užduočių sprendimas), savarankiškas darbas (uždavinių sprendimas, mokslinės literatūros analizė).	Diskusiniai klausimai, savarankiškas uždavinių sprendimas ir jų vertinimas seminarų metu.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarių	Pratybos	Laboratoriniai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Žmogaus teisių, kaip tarptautinės teisės saugomo gėrio, apsaugos sampratos teorinių teiginių apžvalga.	3						3	5	Mokslinės literatūros analizė;
2. Tarptautinės žmogaus teisių apsaugos sistemos apžvalga.	3						3	6	Mokslinės literatūros analizė;
3. Europos žmogaus teisių apsaugos sistemos apžvalga.	3						3	7	Mokslinės literatūros analizė;
4. EŽTK įtvirtinamų teisių pobūdis, jų klasifikacija, turinys. EŽTK teisinės padėties valstybių vidaus teisėje klausimai.	3		3				6	11	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;
5. EŽTK priežiūros mechanizmas. Struktūrinių valstybės teisinės sistemos problemų sprendimas EŽTT.	3		2				5	4	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;
6. EŽTK aiškinimo EŽTT principai. Žmogaus teisių hierarchijos klausimo sprendimas EŽTT praktikoje.	3		2				5	8	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;
7. Žmogaus teisių apribojimų teisėtumo sąlygos pagal EŽTK.	3		2				5	6	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;
8. Juridinių asmenų teisių apsauga pagal EŽTK.	3		2				5	8	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;
9. ES pagrindinių teisių chartijos ir EŽTK reikšmė žmogaus teisių apsaugai pagal ES teise.	5		3				8	9	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;

10. Žmogaus teisių apsaugos pagal EŽTK ir ES teisę sąveika ir santykis.	3	2			5	4	Mokslinės literatūros analizė, uždavinių sprendimas, darbas grupėse;
						17	Pasirengimas egzaminui
Iš viso	32	16			48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Uždavinių sprendimas savarankiškai ir seminarų metu	20	Semestro metu	Semestro metu sprendžiami uždaviniai, nagrinėjamos bylos ir rengiami pristatymai pagal atskiras dėstomo žmogaus teisių apsaugos Europoje dalyko temas. Vertinama uždavinių sprendimas bei pristatymas grupei ir atsakymai į klausimus.
Egzaminas	80	Sesijos metu	Atsakymai į 3 teorinius atvirus klausimus ir 1 uždavinio sprendimas. Atsakydami į klausimus ir išsprendę uždavinį studentai turi parodyti semestro metu įgytas žinias, Europos žmogaus teisių apsaugos teisės problematikos suvokimą, įgytus naujus gebėjimus. Atsakymai į teorijos klausimus vertinami kiekvienas iki 1 balo, uždavinio sprendimas – iki 5 balų (studentų prašoma atsakyti į 5 klausimus apie uždavinio sąlygoje aprašytos faktinės situacijos teisinį kvalifikavimą, atsakymas į kiekvieną klausimą vertinamas iki 1 balo).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
V. MILAŠIŪTĖ	2021	Transitional justice cases against Lithuania at the European Court of Human Rights // Legal developments during 30 years of Lithuanian independence: overview of legal accomplishments and challenges in Lithuania / editors: Švedas, G., Murauskas, D.		Springer International Publishing
I. BANTEKAS, L. OETTE	2020	International Human Rights Law and Practice (nurodyti skyriai)	3 rd ed.	Cambridge University Press
V. MILAŠIŪTĖ	2020	Socioekonominių teisių apsauga pagal EŽTK. <i>Teisė</i>	t. 115	Vilnius
S. ŽALIMIENĖ (red.)	2019	ES chartijos, kaip individualių teisių gynybos standarto, taikymas supra- ir nacionaliniu lygmenimis (nurodyti skyriai)		Vilniaus universiteto leidykla
P. VAN DIJK (ed.)	2018	Theory and practice of the European Convention on Human Rights (nurodyti skyriai)	5 th ed.	Intersentia
V. MILAŠIŪTĖ	2018	Žvilgsnis į Europos Žmogaus Teisių Teismo bylą Valašinas prieš Lietuvą po 20-ies metų. // Dabarties iššūkiai teismams, užtikrinant žmogaus teises. Recenzuotų straipsnių rinkinys.		Lietuvos vyriausasis administracinis teismas
I. ISOKAITĖ, D.ŽALIMAS (sud.)	2014	Lietuva Europos Taryboje: dvidešimt narystės metų. Recenzuotų mokslinių straipsnių ir pranešimų rinkinys (nurodyti skyriai)		Vilnius
Papildoma literatūra				
K. REID	2019	A practitioner's guide to the European Convention on Human Rights	6 th ed.	Thomson Reuters
A. VAN AAKEN, I. MOTOC (eds.)	2018	The European convention on human rights and general international law (European Society of International Law series)		Oxford University Press
A. FØLLESDAL (ed.)	2015	Constituting Europe: the European Court of Human Rights in a national, European, and global context		Cambridge University Press
M. VARJU	2014	European Union human rights law: the dynamics of interpretation and context		Edward Elgar Publishing